

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmayerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.

Št. 34.

Kranj, 21. avgusta 1937.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtno 10 Din.

Po napačni poti

„Delavska pravica“ je v svoji letošnji 30. številki dne 22. julija prinesla članek dr. Gosarja: „Po usodni poti“. Zdi se, da bi mogel ta članek povzročiti napačne nazore in mnogo škode med katoliško mislečim delavstvom, ki bere „Delavsko pravico“, zato je potrebno nekoliko pojasniti.

V zadnji številki „Dom in sveta“ je priobčil Edvard Kocbek članek „Premišljevanje o Španiji“, ki je v resnih katoliških krogih vzbudil obžalovanje, nasprotnikom katoliške kulturne in socialne akcije pa dal priložnost za napadanje na katoliško gibanje med Slovenci.

Nato je prinesel „Slovenec“ vrsto člankov, v katerih je bilo jasno in stvarno dokazano, da je Kocbekov članek zgrešen in da je naselil komunistični in framazonski časopisni kampaniji ter da je črpal svoje podatke o Španiji in njenih katoliških predvsem iz spisov sovražnikov Cerkve.

Smatrali smo, da je s pojasnili Slovenca zadeva končana in da ne bo nihče več načeljal v javnosti te, za nas katolike, tako neprijetne zadeve. Zato smo bili zelo neprijetno iznenadeni, ko smo naenkrat brali v „Delavski pravici“ članek dr. Gosarja, ki zadevo ponovno vlači v javnost na tak način, ki more katoliški stvariti mnogo škodovati.

Sicer se dr. Gosar v uvodu hoče nekako zavarovati, kakor da noče braniti Kocbeka čes, da ni važno, ali je bil Kocbekov članek v vsem popolnoma neoporečen, da pa ni pravilen način nastopa proti njemu. Če Gosarja prav razumemo, bi katoliško časopisje — Slovenec — niti ne smelo zavrniti napačnih Kocbekovih trditve. Če bi bil Slovenec kaj zagrešil s tem, da je zadevo obširno pojasnil, je potem dr. Gosar napravil tisočkrat večji greh, ko je zadevo spravljal v „Delavsko pravico“, ki je menda strokovni list, ne pa političen in še manj kaka kulturna revija.

Čudno se človeku zdi, zakaj je dr. Gosarju dala ravno Kocbekova afera povod, da je spravljal svojo osebno nezadovoljnost na veliki zvon in označil obrambo pred napačnimi nazori kot „nasilje ozkostranskih in nestrpnih ljudi“. Čudno se nam tudi zdi — in zelo značilno, da je „Delavska pravica“ odprla svoje predale za tak članek, ki nima s strokovnim delavskim gibanjem nobene zveze. Ali se ni uredništvo „Delavske pravice“ zavedalo, da bo s tem povečalo sumnjo, ki jo imajo nekateri proti njej, da goji neko strujanje v katoliških vrstah? Vsa se mora nujno ob tem članku vprašati: „Ali „Delavska pravica“ tudi simpatizira s članom g. Kocbeka? Nem se zdi, da to ni v interesu ne „Delavske pravice“ in ne v interesu onega delavstva, ki se zbira okrog nje, če prinaša članke, ki morejo vzbuditi sum, kakor da se odobrava nastop Kocbeka; članke, ki tako pavšalno mečejo zelo krivične očitke na one, ki imajo v rokah kat. časopisje med Slovenci.

Najboljši odgovor na Kocbekov članek in na pisanje dr. Gosarja je prinesel zadnji Škofjski list“ za ljubljansko škofijo, ki ga priobčujemo dobesedno:

»Sodbe o dogodkih v Španiji.

V presoji državljanske vojske v Španiji in v njo združenih dogodkov se v svetu — in tudi pri nas — kažejo dva tabora, ki po svojem svetovnem nazoru razširjajo nasprotujoče si sodbe. Da bi svet poučil o resničnem stanju, so španski škofje izdali s datumom 1. julija 1937 skupen pastirski list, na katerem je podpisanih poleg 2 kardinalov, 6 nadškofov, 35 škofov in 5 kapitularnih vikarjev.

Kardinal nadškof v Toledu je poslal originalen tekst pastirskega lista vsem škofom na svetu s sledečim spremnim pismom:

„Častiti brat!

Od kar je vzplamtel v naši Španiji požar državljanske vojne, je preteklo že celo leto; in ne svita se še v teh raznoterih stiskah velikega boja žarek zaželenega mira. Med tem pa ne divja samo vojska na bojnih poljanah in se ne razdvajajo samo Španci v razne stranke, ampak strašne reči, ki se pri nas gode, so zav-

zele že skoro ves svet in ločijo duhove drugih narodov, bodisi zaradi podobnosti svetovnega nazora ali zaradi nesoglasanja s to ali ono vojskujočo se stranko ali zaradi različnih nauk in naziranj, ki ločijo ljudi zlasti v političnem, družabnem in gospodarskem pogledu. To ločitev silno pospešuje, ker vojne dogodke in mnenja vojskujočih se strank tako hitro razširja po vsem svetu tisk in elektrika.

In tako se je zgodilo, da so se premnoga poročila o vojnih dogodkih samih ali o tem, kar se na vojno nanaša, oddaljila od resnice — kakor je tem ali onim po volji ali v korist — ali se je izkvaril njih pravi pomen; vse to pa se neredko izprevrže v kvar zgodovinske resnice same, da, celo v kvar pravičnosti, države in Cerkve.

Zato smo, častiti brat, španski škofje, v skrbi za svoje cerkve, ki so po večini že od začetka vojne trpele strašno opustošenje, in v svesti si dolžnosti, ki izvirajo iz ljubezni do domovine, mislili da je najboljša, da izdamo to skupno dokazno pismo (dokument), v katerem razodemo svoje misli o sedanjih dogodkih v Španiji, in ga pošljemo vsem bratom v škofovskem dostojanstvu.

To sem hotel v imenu vseh storiti s tem pismom, ki ga pošiljam vsem škofom. Tiskata se francoska in angleška preveda, ki bosta čimprej prišla za tem pismom, da ga vsak prevzvišeni g. škof more porabiti.

Ko to Tvoji Prezvizišnosti sporočam, mi je drago, da z mirovnim poljubom izrazim čustva svoje ljubezni in Tvoji Prezvizišnosti izjavim pokorno vdanost.

V Toledu, dne 20. julija 1937.“

† Izidor kard. Gomá y Tomás,
nadškof toledski.

Kmečki praznik

„Gospod, daj nam vsakdanji kruh!“ To bo prošnja vseh udeležencev kmečkega tabora v nedeljo v Kranju, ko se bo po Kranju razvila množica kmečkega ljudstva v sprevedu na vozovih, polje okrašenih in v tem okrasju posamezne slike iz kmečkega dela.

Prav je, da tudi kmečki stan nastopi in se pokaže sam sebi, da v skupini lepo zbranih slik vidi samega sebe in svoj lep poklic, ko z zemljo in božjim blagoslovom prideluje zemeljske sadove, brez katerih ne more živeti noben človek. Ko bodo kmečke množice štele svoje številne oddelke, ko se bodo vrstile drug za drugim v sprevedu ter se bodo zile v eno samo veliko skupino okrog oltarja „Na planini“, bo vzklikla iz vse te množice samozavest, kmečka stanovska samozavest, ki je naš kmečki človek tako zelo potrebuje, če hoče ustvariti boljše čase kmečkemu stanu.

Ko bo vsa ta množica klonila pred Najsve-tejšim, ki se je v kruh skril, bo prošnja: „Oče naš, daj nam vsakdanji kruh“ zadobila vso svojo veljavo, saj ga ni stanu, ki bi bil od Boga tako odvisen, kot ravno kmečki stan, ki je z zakonom narave tako blizu, ki jih sam ne more spreminjati, ampak mora z njimi samo sodelovati.

Ni nedeljski kmečki tabor razkazovanje mešcanom v zabavo, ne delavcem v razvedrilo ali v izpotiko; nedeljski kmečki tabor naj bo vsemu prebivalstvu prilika, da se prepriča o lepoti in pa potrebnosti kmečkega stanu, ki v trudu in znoju izvalja nujne in nenadomestljive življenjske sadove iz zemlje, za življenje vsakega posameznika, pa naj bo bogataš, tovarnar, trgovec, obrtnik, uradnik, izobraženec, delavec ali pa ubožec. Vsak stan in vsak človek ima dovolj vzroka, da ima v časti kmečki stan.

Kmet, ki na svoji zemlji živi, jo obdeluje in gospodari na svojem gruntu, je najsvobodnejši stan, ker ni od nikogar odvisen. Za to je za vsak narod kmečki stan potreben, ker na svoji zemlji ostane s svojo zavednostjo in svojo vero ter starim izročilom in se mu ni treba meniti, kakli nazori trenutno hočejo prevladati v družbi. Za to vemo, da se vsak narod ohranja le iz kmečkega stanu, ker vsi drugi stanovsi so odvisni od svojih predposlavljenih in gospodarjev,

Pastirskih list španskih škofov bom na primeren način objavil v pravilni pouk vsem vernikom.

Pripomnim pa še to:

Edvarda Kocbeka članek „Premišljevanje o Španiji“, ki je objavljen v „Domu in svetu“ 1937 str. 90—105, je po vsebini in po obliki zmujen vzbuditi v čitateljih krivične sodbe o katoliški Cerkvi in mržnjo do nje. Stavke: „Vse heretizije in odpadci so bili navadno očitja dejanja, duhovno junaštvo prepričanih ljudi, ki se po svoji vesti odločajo za večjo in boljšo resnico“, je, kakor je zapisan, popolnoma zmoten in nasprotuje stališču in nauku katoliške Cerkve.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1937.

† Gregorij, škof.

Zalostno in vsega obžalovanja vredno bi bilo, če bi se katoliški Slovenci razdvajali radi španskih dogodkov. Še bolj žalostno pa bi bilo, če bi se našli katoliki, ki bi bolj verjeli komunistom in framazonom, kakor pa papežu in katoliškimi škofom. Taki bi se ne mogli šteti med „dobre katolike“ če bi šli tudi vsak dan k sv. obhajilu.

Pred meseci je imel dr. Gosar na Sv. Joštu govor, kjer je povdarjal katoliško skupnost. To je danes treba vedno in povsod povdarjati. Katoliška skupnost pa zahteva, da vsi govorimo en jezik. Treba je z vso silo nastopiti proti temu, da bi nastala med nami babilonska zmešavanja jezikov. Katoliška skupnost pa zahteva tudi, da zna katolik krotiti svojo užaljenost in včasih tudi morda upravičeno nevoljo da ne daje pohujšanja dobromislečim in da ne daje nasprotnikom križa orožja v roke.

ki jih plačujejo, ker se morajo bati za svoj vsakdanji kruh, dočim kmet ni izpostavljen takim nevarnostim, ker ima opraviti samo z naravo in potom nje z Bogom. Za to vidimo, da je kmet zadnji, dokler na svojem posestvu svoboden gospodar, ki bi zapustil svojo narodnost; kmečka mati svojega otroka uči tako govoriti, kar je prejela od svoje matere, pa naj je potem ta jezik moderen ali pa ne.

Kmetovo bivališče se ne da spremeniti, ker je zemlja nepremičnina. Za to on s strastjo ljubi svoj dom in tisti košček zemlje, kjer živi. Kmet je pripravljen svojo zemljo braniti pred vsakomur, ker se zaveda, da je le na tistem koščku zemlje njegova sedanjost in prihodnost, da ima le na svoji zemlji svojo svobodo in neodvisnost.

Kmetova stalnost je tista osrednja točka, okrog katere se vrtili tudi njegova svoboda in neodvisnost, njegova vztrajnost in delavnost zato je vedno najboljši narodnjak, četudi sicer tega javno ne kaže.

Kmetova ljubezen in privezanost na zemljo mu nalaga, da izvršuje svoje državljanske dolžnosti redno in z zavestjo javne odgovornosti, vsled česar je ravno kmet v vseh primerih najboljši državljan.

Kmetova odvisnost po naravi od Boga, ga dela globoko vernega, vsled česar najdemo pri njem ono naravno vero, katerega ga usposablja, da se pri njem ustavi brezveststvo.

Zato ima vsak stan in sloj dovolj vzroka, da reče s pesnikom: „Blagoslovljena si zemlja, komur plodiš!“

Zato naj bo nedeljski kmečki praznik pravi ljudski praznik, ker kmečki stan je podlaga in izvor vsem drugim stanovom in vsi stanovsi imajo dolžnost, da prosijo Boga: „Oče naš, daj nam vsakdanji kruh“, da prosijo kmečki stan: „Daj nam vsakdanji kruh“, ker po njem in njegove napore, trudu in znoju se pridobiva kruh.

Kmečke množice bodo nastopile v lepoti svojega poklica, v zavesti, da vršijo svojo dolžnost napram narodu, domu, državi in cerkvi. Vsi oni pa, ki kmečkemu stanu ne pripadajo, naj se tega praznika kmečkega stanu in dela udeležijo in naj ne pozabijo besed: „Blagoslovljena si zemlja, komur plodiš!“

Na naslov Sokola v Kranju

Na dan prosvetnega tabora v Kranju, dne 11. julija, je imela sokolska župa svoj izlet na Jesenice. Zvečer so je iz Jesenic pripeljalo kakih 300 sokolov, večinoma ljubljancev in Ločanov, ki so v Kranju izstopili iz vlaka in se formirali v sprevod ter na to demonstrirali po Kranju kjer so se po mestu naravnost drli s huronskim zdraavaoooo! Pri tej priliki je prišlo do par incidentov. Na kolodvoru je neki naš pameten mož pozdravljal odhajajoče tovariše z glasnim: Bog živi! Blizu stoječi g. Ciril Pirc se je takoj obrnil na nekega žandarja rekoč: „Aretirajte izzivača!“ Po njegovem mnenju je bilo to izzivanje, če je naš človek pozdravljal z „Bog živi“ svoje ljudi, če so pa Sokoli vpili isti čas „zdraavo“, pa ni bilo izzivanja. V Kranju so nekateri naši ljudje smatrali za potrebno, da so na zdravo-vpitje odgovarjali z Bog živi! Nam to ni bilo ljubo. Tak nastop Sokola po naši sijajni manifestaciji ni zaslužil drugega, kakor pomilovanje in ignoriranje. Nam, pa tudi mnogim drugim, ki niso našega prepričanja, se dotični nastop Sokola ni zdel primeren za viteško organizacijo. Posebno pa ni bilo častno za viteško organizacijo to, da so po odhodu spreveda sokolov na kolodvor nekateri v vinjenem stanju kolovratili po Mestnem trgu in se drli: zdraavaoooo! Morala je na to intervenirati celo žandarmerija. Ko bi ne bilo od naše strani toliko discipline, bi bilo lahko prišlo ob tem nastopu Sokola do zelo neprijetnih nastopov. To, da lahko pride do kakih neprijetnih incidentov, bi bili morali pač aranžerji tega spreveda in kričanja predvidevati.

Mi takrat o zadevi namenoma nismo nič pisali, da se ne bi zdelo, kakor da smo radi takega nastopa kaj razburjeni! Zdi se nam pa po raznih znakih sodeč, da za oni netaktni nastop niso odgovorni vodilni krogi kranjskega Sokola. Zdi se, da so ga aranžirali ljudje, ki niso na vodilnih mestih v Kranju in pa osebnosti izven Kranja, ker smo pri dotičnem pohodu mogli opaziti le malo Kranjcev. Po nekaterih znakih sodeč se zdi, da med kranjskimi sokoli napreduje trezno mišljenje in tolerantnost, ki obsoja strupeno zagrizenost in zlorabljenje Sokola v politične namene. Prav bi bilo, če bi v Kranju prodrla ta struja, da bi tako nastal v Kranju tudi na društvenem polju oni mir, zmernost in obzirnost in medsebojno spoštovanje, ki je prodrlo ob zadnjih občinskih volitvah tudi na političnem polju. Kdor ima veselje biti sokol, naj bo, mi ga radi tega ne bomo „ferdamali“. Seveda zahtevamo pa tudi od druge strani ravno isto. Smatramo, da bi bilo kaj lahko pri nas doseči mirno in strpljivo razmerje tudi na društvenem polju, če se na drugi strani izločijo oni elementi, ki žive od prepira in hujskanja. Kdaj smo šli mi demonstrirati, če se je od druge strani pridrla kaka slovesnost? Seveda, če bi se take metode, kakor so se je poslužili aranžerji pohoda 11. julija, udomačile, potem bodo pač prišle posledence. Mi lahko ob vsaki priložnosti nenaših organizacij pripe-ljemo vsaj desetkrat toliko ljudi. Nas ne bo nihče več izzival. Kdor noče strpljivosti, naj si pripiše sam posledice. Za to smatramo, da je v interesu našega naroda in vsega slovenskega kulturnega dela, da prevladajo v vseh organizacijah — posebno pa v viteških — osebnosti, ki so strpljive, obzirne, kulturne in olikane.

Navodila za Kmečki tabor

Zbiranje za spreved se vrši ob osmi uri zjutraj v Kranju od Beksela proti Tržiču, Jezerskem in po sosednjih ulicah po na vabilu določenem redu:

Št. 1, 2, 3, 4, 5 in 6 se zberejo na levi strani ceste od Koblarjeve ulice, do ulice za Marijanišcem na Jezerski cesti.

Št. 7 se zbere pred Kernom na Jezerski cesti. Št. 8 (narodne noše) se zbira za Bekselnom v ulici, ki veže Tržiško in Jezersko cesto.

Št. 9, 10, 11, 12, 13, potem številke 24, 25, 26,

27, 28 in 29, se postavijo na Jezerski cesti drug za drugim.

Ker z vozovi na cesti ne bo mogoče obračati, imajo dohod na določeno mesto št. 10, 13, 23, 27, 28 in 29 okrog Stare pošte po Tyrševi in Cojzovi cesti (mimo gumice in pokopališča) na Jezersko cesto. Isto velja za št. 12, katera pa bi imela bolj primerno pot preko Senčurja v Kranj.

Vozovi št. 15, 16, stroji 17, vozovi 19, 20 in 22 se postavijo drug za drugim po vrstnem redu na cesti proti Trzinu.

Št. 18, skupina pianšarjev iz Kovorja in drugod, se zberejo v Koblarjevi ulici (pred Marijaniščem).

Št. 14, gostje iz radovljanskega in škofjeloškega okraja se zberejo v Koblarjevi ulici, čelo pri Jezerski cesti.

Št. 21, gostje iz kamniškega in ljubljanskega okraja se zberejo pred Marijaniščem v Koblarjevi ulici.

Št. 23, udeleženci iz domačega kranjskega okraja se zberejo vsi v ulici za Marijaniščem, pričetek pri vili živinozdravnika g. Korošca.

Št. 31, Mladinska kmečka zveza se zbere tudi v ulici za Marijaniščem.

Št. 30, kolesarji se zberejo na stezi proti Fildru pri odcepu od ceste proti Kokrici (nasproti parka med cesto proti Primskovem in Kokrici).

Št. 32 in 33 se zberejo na cesti proti Kokrici, od koder je tudi dovoz.

Pazite na ta razpored! Vsak voz in skupina naj gre sama na določeno zbirališče! Pokonavaje se reditelj v vsakem oziru! Bodite točno ob osmih zjutraj v Kranju! Pazite na red, ker to je praznik kmečkega stanu in kmečkega dela!

Kdor pride navadno oblečen, naj gre v spredov k skupini svojega okraja.

Dekleta v dečvah v zelenih rutah in predpasnikih in fantje v belih srajcah ter zelenih kravatah, ki ne bodo spremljali domačega voza, naj se zberejo pod Mladinsko kmečko zvezo na zgoraj navedenem zbirališču v Koblarjevi ulici.

Prodajte vse znake! Poagitirajte za udeležbo na taboru!

Vsi udeleženci tabora morajo imeti taborske znake.

Tabor se vrši ob vsakem vremenu!

Proslavimo svoj dan, da bo naš stan spoštovan tudi v resnici od drugih stanov!

Okrajna kmečka zveza Kranj.

Obrtniški tabor

Prijave za obrtniški tabor, ki ga priredi Zveza slovenskih obrtnikov dne 8. septembra na Sv. Joštu, kažejo, da se bo Gorenjski in lepem številu udeležila. Potrebno in razveseljivo je, da se naš stan zaveda, kaj je skupnost in v njej združena moč. Zadnji tak tabor je bil pred leti

na Smarni gori, ki pa se ga je udeležila po večini le Ljubljanska okolica, dočim je letos namen, da se pridruži tudi naš gorenjski kot. Prijazni Sv. Jošt je za Gorenjsko nekako središče, ki se dviga nad dolino kot ponos naše slovenske zemlje. Zato je prav, da smo si ga zbrali rokodelci, saj je gledal napredek okoli sebe od naših prednikov ves čas. Vsak planinec ve, da se mu duša kar nekako sprosti in da mu je vse lažje ako se dvigne ob prostem času nad vrvenje in prah bodisi mesta ali vasi. Ta prijazna točka pa je nudila v tem oziru že neštetim prav lepih uric. Torej ni čudo, da je postal že davno kraj, kjer so se zbirali različni

stanovi in si medsebojno razlagali načrte za bodočnost. Tudi naš tabor bo dokaz, da čutimo potrebo po močni organizaciji, zato vabimo vse tovariše cele Gorenjske, da se udeležijo in da dajo s tem povdarka svoje stanovske zaveštvi. Borci naših vrst bodo raztolmačili delo in program, v katerem naj bi naš obrtnik dosegel to kar mu pripada. Tam, kjer obstojajo pevske zbori s sodelovanjem naših stan. tovarišev, naj vplivajo na te, da se sigurno udeležijo. Po zborovanju bo koncert godbe in pevske točke. Popoldne pa se vrši na Laborah zabava.

Odbor Društva obrtnikov.

Tedenske novice

KRANJ

Dela na Gašpjevskem klancu. Pri delih na Gašpjevskem klancu so v soboto zjutraj opazili na zgornjem delu nad novo cesto razpoke, ki so dale povoda mnenju, da se bo zemlja zrušila. Podjetje Slavec je takoj obvestilo bansko upravo kakor tudi sresko načelstvo v Kranju ter se je še istega dne dopoldne sestala komisija, ki je ugotovila sledeče: Trdna skala, ki je na desni strani nove ceste mora na vsak način biti že toliko zrahljana, da ne more več zadrževati velikega pritiska zemlje in kamena z druge strani. Razpoke nad to cesto so se stalno povečavale, kar se je moglo lepo videti v bližini hiše, ki stoji v neposredni bližini ogroženega mesta. Podjetje je tudi celi dan in tudi po noči pazilo na razpoke, ki so se polagoma večale.

Nekaj pred 11. uro v noči od sobote na nedeljo so radi varnosti zaprli vsak promet na stari cesti. Prvi usad zemlje se je izvršil nekako ob 11. uri. Hiša, ki je v neposredni bližini, je bila pravočasno radi varnosti evakuirana, vendar se tudi po drugem usadu, ki je bil v nedeljo dopoldne okrog pol 9. ure, na njej niso pokazale nikake razpoke. Pokazalo se je, da stoji hiša na trdni skali ter bo lahko ostala na svojem mestu brez vsake nevarnosti za stanovalce. Velika množina zemlje je skoraj popolnoma zasula novo cestišče, vendar na staro cesto še manj pa na železniško progo ni priletel niti kamen. Drugi usad se je izvršil v glavnem tudi zaradi tega, ker je bila zemlja radi dežja močno zrahljana ter so jo morali s silo zrušiti. V terek je bila zopet stara cesta odprta za promet, ki se sedaj vrši nemoteno naprej.

Preložitev letnega sejma. V ponedeljek, dne 6. septembra 1937. bi se moral vršiti v Kranju

letni sejem. Ker se pa tega dne praznuje rojstni dan Nj. Vel. Kralja Petra II. in mora po uredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih obratov počivati vse delo, se vrši sejem dan pozneje, to je v torek, dne 7. septembra 1937., na kar se zlasti opozarjajo okoličani in tuji sejmarji.

Opozarjamo naše cenj. čitatelje na oglašitve. Mizarstvo „Sloga“ lastnikov Hudomalja-Božiča in priporočamo za obilen poset.

Članom fantovskega odseka. V torek 24. t. m. se vrši v knjižnici Ljudskega doma ustanovni občni zbor fantovskega odseka. Vse fante vabimo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo, ker bomo izvolili odbor za nadaljnje delo. Prav vsi na svidenje v torek v knjižnici ob 8 uri zv.

Težka nezgoda. V ponedeljek je bil v Kranju tržni dan ter je na istem kupil tudi župan občine Križe, gostilničar in mesar Ignacij Kuhar prašiče, katere je naložil na tovorni avtomobil avto prevoznika Likozarja. Ta bi mu moral prašiče prepeljati v Duplje na dom.

Ko je šofer Troha pripeljal izpred klavnice do usnarne Leopolda Župana je dohitel Kuharja, ki mu je izjavil, da se bo peljal z vlakom domov. Troha je zapeljal avto dalje ter sploh do povratka nazaj v Kranj ni vedel za nesrečo, ki se zgodila Kuharju. Tega so namreč našli takoj ko je odpeljal avto nezvestnega pred Delavskim domom. Ni bilo očitve, ki bi mogli pojasniti, kako je prišlo do nesreče, Kuhar sam pa je še vedno v nezvesti.

Domneva se, da se je Kuhar premislil ter se hotel odpeljati domov z avtom. Ker šofer za to ni vedel, je avto pognal, nesrečni Kuhar pa je padel z avtomobila in se udaril po glavi.

Nezvestnega Kuharja so prepeljali na stanovanje cestnega nadzornika g. Grašiča, kjer sta ga pregledala dva zdravnika in ugotovila

močen pretres možganov in poškodbe na levi roki. Ker so zdravniki priporočili popoln mir, je ostal Kuhar na stanovanju g. Grašiča vse do drugega dne, ko so ga odpeljali na dom v domačo oskrbo.

Pravi vzrok nesreče se bo vedel šele, ko bo Kuhar sam mogel povedati točno kako se je vse zgodilo.

Dela pri novem mostu hitro napredujejo. Ze v predzadnji številki našega lista smo natančno opisali most in njegove glavne dimenzije, sedaj so napravili že dohod z Hujanske strani, v sami strugi Kokre pa pripravljajo oder, na katerem bodo postavili oba lesena loka, ki bosta nosila most. Ker mora biti oder po celi dolžini mosta, zabijajo v rečno korito močne pilote, ki bodo za most oziroma oder.

V petek se je proti večeru dogodila na Blejski cesti v bližini Krone težka nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. Nadzornik v pokojni in ravnatelj tiskarne Save g. Luznar se je namreč sprehajal s svojo gospo soprogo. Ko sta prišla na državno cesto je privozil mimo neki inozemski avto, katerega se je hotela ogniti gospa Luznarjeva. Pri tem pa je najbrže zgubila pristojnost duha ter je stopila naravnost pred avto, ki se je z blatnikom zaletel v njo ter jo močno poškodoval. Šofer je takoj ustavil avto ter odpeljal težko ranjeno gospo v Kranj, kjer je zdravnik ugotovil, da ima močno poškodovano hrbtenico ter še druge zunanje poškodbe. Kljub temu, da je bila g. Luznarjeva vedno pri zavesti ni bilo upanja, da bi okrevala, poškodbe so pač bile prevelike.

Z rešilnim avtom so jo prepeljali v Ljubljano, kjer pa je izdihnila.

Pogreb se je vršil v ponedeljek. Kljub velikemu naliivu se je pogreba udeležila velika množica meščanov, ki so ji na ta način izkazali vso čast in spoštovanje. Zalujocemu soprogu naše iskreno sožalje.

V sredo popoldne so se mudili v Kranju zastopniki gasilstva iz Čehoslovaške. Oni so se po kongresu v Zagrebu podali v Slovenijo, da si ogledajo njene krasote, obenem pa tudi ogledajo organizacijo naših gasilskih čet. Popoldne ob 5. uri so se pripeljali pred gasilski dom kranjske čete, kjer jih je pričakoval predsednik čete g. Mayr Mavrilij. Ogledali so si orodjarno ter se zelo pohvalno in laskavo izrazili o opremljenosti naših gasilcev.

Pri intimnem kosilu v hotelu Jelen, jih je pozdravil starešina kranjske gasilske župe g. Japelj Pavel ter jim zaželel dobrodošlico. Po kosilu so se odpravili na Bled, kjer se niso mogli načuditi lepoti. Na povratku so se ustavili tudi v Radovljici, kjer jih je pozdravil župan g. Resman. Oni so v četrtek zjutraj zapustili našo državo. Upamo, da jim je bilo bivanje med nami prijetno.

Gorenjci nosijo TIVAR-jeve obleke, ker so dobre in poceni

TIVAR OBLEKE

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

Leto tisočstiristopetnajsto.

Po samotni poti čez Kamnik sta stopala v temni junjski noči dva moža. V Bodeščah in v Ribnem so svetile luči iz hiš. Z Waldenburga, Kamna in Blejskega gradu so se videla razsvetljena okna. Kakor ponosni orjaki so stali gradovi na pečinah, izizvalno so gledali na svobodnjaške domove, praznike so zrl komaj še s koncem očesa, na tlačana gospoda iz gradu še pogledala ni.

Poglej, kako gorijo luči v gradovih! Oni tam poslušajo potujoče pevce, ki jim pojo o junaštvu in o dekletih,“ je dejal svobodnjak Jurče iz Vošč. Prijel je za ročaj kratkega meča in grozeče zarožljaj z njim.

„O, če bi jaz še nosil meč, bi bilo kmalu drugače. Tako pa, kaj hočemo. Tlačan, ti trpi in molči. Slabše se godi tlačanu kakor psu.“

„Hribar, presneto se mi zdiš nespameten. Kaj takega še nisem doživel. Zaradi dekleta si pustil, da so ti ostrigli dolge laze in vzeli meč. Pa ko bi trpel samo ti! Tako pa bo na veke ves tvoj rod grajski suženj. Ze zdaj te kolne sin, klepa pa te bosta tudi vnuk in pravnuk do bogve katerega rodu. Njihova kletev ti ne bo pustila mirno spati v grobu.“

Hribar z Brd je sklonil glavo, bol mu je stisnila srce. „Vem, po pravici mi očitaš vse to, Jurče. Ze moj oče me je svaril, naj pustim deklet, ki je uskočilo iz druge gosposčine. Pa nisem odnehal in on je prežgadol umrl, da bi mi ubranil. O, če bi vedel, kaj je storil leto po njegovi smrti njegov najstarejši sin, bi se v grobu obrnil. Pa ne morem nič zato. Ljubezen me je premotila, da sem daroval zanjo svobodnjaštvo, na katero je bil moj oče tako neizrečeno ponosen. Pred petindvajsetimi leti je bilo to.“

„Tako dolgo si že tlačan. Na tlako hodiš, desetino daješ, valpetov bič ti poje po plečih za južno in za malico. Povej mi, ali ti ni bilo res še nikoli žal?“

„O, pač. Prišli so časi, ko sem klet svojo neumnost. A če bi danes prišel nato, kakor takrat, bi si zopet pustil odstriči lase.“

„Bedaki!“ se je zasmejal svobodnjak Jurče. „Premehak si, že vidim, ti nisi za našo družbo.“

„Motiš se. V ljubezni ne poznam mere, pravtako je tudi v sovraštvu ne bom poznal. Jaz imam z gradom stare račune, ki še niso poravnani. Moja roka je še močna in utegnil bom napraviti prevzetnemu Ortenburžu nekaj nemirnih noči. Ah, kakor sem rekel, mi sami ne bomo opravili ničesar. Treba nam je zaveznikov in sicer zvestih ljudi.“

„Saj jih iščemo vsepovsod. Ljudje so se naveličali prenašati krivice, ki so že res postale čezmerne. Ko se združimo, jim pokažemo.“

„Ha, zvrnemo s skal ta prokleta gnezda tiranov!“ je stisnil Hribar pest. O, kdaj pridejo tisti časi, o katerih mi je govoril svolasi ded. Rekel je, da so stari ljudje obetali, da se bodo ponosni gradovi porušili in bodo v razvalinah gnezdlji gadje, nad njimi pa bodo ukale sove.“

„Če se nam lepe namere ne izjalove, tedaj bo dedovo prerokovanje v kratkem izpolnjeno. In skoro gotovo ne propademo če se združimo vsi.“

„Močnega nasprotnika smo se lotili in ne bomo ga kar tako ugnali v kozji rog. Gospoda ne bo držala prekrizanih rok,“ se je Hribarja loteval dvom.

„Tudi mi ne bomo čakali, da bi nam oni pogledali v račune. Združimo se, odpovemo tlako in desetino, pa razderemo gradove. Naš grof še ni tako divji, a ta prokleti valpet Ziga bi nas najraje odril. On mora vse dobiti povrnjeno po božjih in človeških postavah.“

„Temu sem tudi jaz gorak in ga ne bom božal če ga dobim v roke.“

„Vem, da ga ne moreš. Za hčerjo postopa in kateri oče bi mogel mirno gledati kaj takega. Če bi lazil za mojim otrokom, jaz bi mu posvetil, da bi ga za vedno minule skomine.“

„Ti lahko tako govoriš in tudi kakšno gorko moreš priznati grajskim, ker si svobodnjak. A jaz! Če valpitu skrivim le las, me bo spraval na varno, da izlepa ne bom videl doma. Kaj hočemo mi, ubogi tlačani. Trpi in molči, to je edini pametni nasvet.“

„Kakor sem rekel, tako je: zanič si Hribar. Svoj čas si zaradi ženske zavrgel svobodnjaštvo in zdaj si se tako pobabil, da še za pameten pogovor nisi več. V fantovskih

letih si bil drugačen. Kaj bomo dosegli, če bomo vsi taki, kakor si ti?“

„Jaz sem upornik z dušo in telesom,“ je zatrdil ponosno tlačan.

„Pa govoriš o potrpljenju, kakor deklet, ki se boji za ženina, da bi ji ga grajski ne zaprli. Včasih si visoko nosil glavo, zdaj si pa upognil tilnik, da te ni več spoznati.“

„O, Jurče, ti ne veš, kako težak je grajski jarem.“

Svobodnjak se je ujezil.

„Tako zdihuješ, zraven pa še s prstom ne migneš, da bi tisto stresel s sebe. Naj gospoda poskusi živeti brez tlačanov, mi je ne bomo pogrešali.“

„Sami ne moremo nič,“ je vzdihnil Hribar.

„Tepec! Kdo pa pravi, da smo sami? Saj sem že povedal, da čez in čez vse, vsi tlačani dvigajo glave, uporni duh je preletel že vse dežele. Združili se bomo in potem pristopimo h „Kmetski zvezi“. Vsi bomo delali za enega in eden za vse. Pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal.“

„Ali ti zaupajš krofastemu krojaču in Klandru?“ je nezaupno vprašal Hribar.

„Če jima zaupam? Krofasti krojač je prebrisan, on ve povsod uganiti pravo. Klander je pa že star in tudi v glavi mu ne mora biti vse v redu, drugače bi ne blagoslavljal svetinje in molkov.“

„Hm, pa vseeno Klandru bolj verjamem. On ima grunt, bori se za svoje pravice. Toda sam ne bo zmogel vsega. Treba bo še koga drugega, ki bo prijel delo v roke in ga dovršil tako, da bomo res nekaj dosegli, kar bo v prid nam in našim otrokom. Ali ti ne bi maral, Jurče?“

„Jaz se je začudil Jurče.“

„Zakaj ne? Saj si svobodnjak.“

„Jaz bom že svoje tlačane podkuril, da bodo potipali prevzetnega Ortenburžana po rebrih. Vsak svobodnjak naj vzdigne tlačane, pa boše šlo.“

„Voditi pa ne maraš?“

„Ali ne veš, da gradu ni mar starih urbarskih pravic. Danes tudi mi, ki nosimo meče, nismo več varni.“

„Vidiš, prej si govoril in mene deval v nič, sedaj ti je pa kar naenkrat zmanjkalo sapa. Kako je to?“

„Saj ti rečem, da tudi svobodnjaki nismo nedotakljivi. Spomni se samo na svojega očeta.“

(Dalje prihodnjč.)

Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Kranju, se vsem darovalcem in obiskovalcem kateri so nam količkaj pomagali k prireditvi naše veselice, najiskreneje zahvaljuje.

Velikodušen dar. Tovarna Jugobruna je naklonila sirotišnici v Marjanišču v spomin pokojnega šefa Brune dar v znesku Din 5000.—.

Vodstvo Marjanišča se ugledni tvrdi tem potom iskreno zahvaljuje za to velikodušno podporo!

Sresko načelstvo v Kranju opozarja vse posestnike orožnih listov, da v smislu § 86 pravilnika o banovinskem proračunu dravske banovine za leto 1937-38, plačajo takso na orožne liste najpozneje do 30. septembra 1937.

Taksa znaša 25 Din od komada orožja in se plačuje pri sreskem načelstvu v Kranju v banovinskih kolekih.

Proti onemu, kateri bi te takse v določenem roku ne plačal, se bo uvedlo kazensko postopanje v smislu § 99 citiranega pravilnika.

Dramatske igre sokolskih in drugih društev, vprašanje takse prostosti. Pod tem naslovom je bilo s strani Dravske finančne direkcije stavljen vprašanje, če se s finančnim zakonom za leto 1937-38 spremenjena tar. postavka 99 a takšnega zakona razteza tudi na društva, ki niso prosvetna po naslovu in tudi ne v prvi vrsti po namenu, kakor n. pr. sokolska, gasilska, kolesarska, godbena, tamburaška itd., ki pa vključbu temu po zimi večkrat prirejajo dramatske igre. Ministrstvo financ je dne 4. maja 1937 pod št. 30.682/III odgovorilo, da se ta taksa osvoboditev nanaša samo na prosvetna društva.

Dne 26. maja 1937 je ministrstvo financ pod št. 32.504/III izrecno odgovorilo, da kazališne predstave vatrogasnih društev niso oslobodjene takse v smislu tbr. 99 a zak. o taksum.

O tem se obveščajo vsa prizadeta društva, naj prejkoslej skušajo zadostiti zakonitim določbam tar. post. 99 a, ker so oproščena samo prosvetna društva plačila te takse.

Glavni oddelek finančne kontrole v Kranju, št. 2.576/37.

Kranjsko gospodarsko društvo vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v četrtek dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu Stara pošta v Kranju, z dnevnim redom, ki ga predvidevajo pravila. Posebnih vabil ne bo.

Kranjsko glasbeno društvo sporoča vsem podpornim članom, ter cenj. meščanstvu, da pride v nedeljo dne 22. t. m. vrtno veselico združeno s koncertom na vrtu g. Grajarja na Primskovem. Vsi vljudno vabljeni. Odbor.

TRŽIC

Mladinski dan na praznik Marijinega vnebovzetja je bil za našo mladino zelo pomemben. Po dolgem času 8 let se je zopet enkrat nudila prilika naši mladini, da pokaže javnosti svoje odločno katoliško prepričanje, svojo strumno organizacijo in uspehe svojega dela. Pokazala je s svojim nastopom svojo energijo in voljo do poštenega dela, saj je komaj dve leti odkar smo začeli Slovenci zopet svobodno dihati in komaj dobro leto, odkar je bila naša mladinska organizacija zopet poklicana v življenje. Seveda nekaterim političnim prenapetostem ne gre v račun. Zato so poskusili slavnostno razpoloženje motiti na poseben način. Da si bo javnost in pa tisti, ki ljubijo resnico na jasnem, podajamo tukaj nepristransko poročilo o incidentu, ki je bil slučajno ali namenoma vzprijorjen.

Dan 15. avgusta je bil izbran radi tega, ker ni druge nedelje bilo na razpolago za Tržič. 8. avgusta je bil v Radovljici, 22. pa bo v Kropi prosvetni dan. 15. avgusta se je vršila tudi lekma motociklistov na Ljubelj. Z ozirom na to je na prošnjo fantovskega odseka naznanila občina motoklubu „Ilirija“ v Ljubljani, da bo 15. avgusta krajevna slavnost v Tržiču, vsled česar naj bi bila cesta od pol 9 do 9 ure in pol 10 do 10 ure zaprta, ker se ob tem času vrši sprevod. Motoklub je na to odgovoril, da bo o tem obvestil svoje člane potom časopisov. To je župan sporočil komandirju tuk. orožniške postaje, ki je sporočil vzel na znanje in v nedeljo 15. avgusta sam prevzel službo na državni cesti in sicer na mestu, kjer se Kolodvorska cesta priključuje državni. Med sprevodom je ustavil 3 motorje in dva avtomobila. Ko se je sprevod oddaljil kakih 200 korakov je komandir dal dovoljenje čakajočim za odhod s posebnim opozorilom, naj počasi vozijo za sprevodom in naj ne motijo sprevoda. Tako je pri-

vi motociklist Smuk Fric že pred pošto dohitei sprevod in nemeneč se za naročilo komandirja hotel voziti dalje. Zadnji udeleženci sprevoda so hoteli to njegovo namero preprečiti in ga mirno pozvali naj vožnje ne nadaljuje. Pozivu se Smuk ni pokoril in je kljubovalno hotel voziti dalje. Tako so bili udeleženci sprevoda primorani s silo nastopiti in preprečiti nadaljno vožnjo. G. podžupan Pravst, videč, da boče zavoziti naravnost med otroke, kateri so bili vsi zbegani in preplašeni, prime za volan in ne pusti voziti dalje. Pri tem začne Markelj Franc, načelnik Sokola vzpodbujati motocikliste naj vozijo dalje, češ da je cesta javna in da jih ne sme nikdo motiti ozir. ovirati pri vožnji. To hujskanje Markelj-a je dalo povod za prerekanje in razne medkllice. Vse to je bilo do sredine trga, kjer je Smuk zavil s svojim motorjem v vežo Lončarjeve hiše. Drugi motociklisti so hoteli voziti dalje in prezerati sprevod ter množico pred cerkvijo sv. Andreja. Povod za to je dal nered, kateri se je vršil vsled Smukove talmoglavosti in ščuvanja od Markelja ter drugih sovražnikov sprevoda po vsem trgu. Na balkonu hotela „Pošte“ se je nahajal g. Karlo Ham iz Kranja s fotografskim aparatom. Videč prerivanje je prihliel na cesto, hotel za beležiti številko motorjev v svojo beležnico, katero mu je pa motociklist potegnil iz rok. Med tem je padla psovka: „Svinje tržičke“. Navzoči to videč in še posebno, ker so čuli to žaljivko, so priskočili Hamu na pomoč vsled česar je motociklist spustil beležnico iz rok. V gneči se je znašel tudi bivši poslanec JNS Lončar, katerega imovina se nahaja v konkuru. Zahteval je od orožniškega komandirja, naj Hama aretira, s čemer je znova pokazal svoje nagnjenje k aretacijam, s katerimi je svoj čas preganjal svoje politične nasprotnike. Vseh teh dogodkov ne bi bilo, če bi motociklisti počakali 5 minut, da bi sprevod odšel v Cerkevno ulico in bi glavna cesta bila prosta. Sicer pa g. Smuka poznamo, da je fanatični nasprotnik katoliškega pokreta in da ga je to sililo z dejanji napraviti zmedo v sprevodu. Možnost je pa tudi, da je bilo dogovorjeno, da se moti javen red in mir, zlasti ker so se pojavljale med gručo osebe kakor sta gg. Lončar in Markelj. Vsi ti dogodki so se vršili le pri zadnjem delu sprevoda, drugače pa je impozanten sprevod katoliške mladine prav lepo pokazal discipliniranost v organizaciji.

Dne 15. avgusta so imeli tržički Sokoli izlet v Kovor, da pomagajo k obsežnejši prireditvi tamošnjega Sokola. Dogovorjeno je bilo, da pride vojaška godba na postajo Tržič odkoder odkoraka na čelu sokolske čete v Kovor. Tržički sokoli so pričakovali na kolodvoru godbo, ki pa je izstopila že na postaji v Križah. Tako so morali brez godbe po strmini navgor v Bistrico in dalje v Kovor.

V ponedeljek dne 16. t. m. se je ponesrečil Halužan Janez na Pilarni. Padel je s hruške. Zdravnik ne more konstatirati vsled prehudih oteklin, kako so poškodovane noge.

Dne 17. t. m. je prišlo v Tržič obvestilo, da so orožniki našli v bližini Kofe mrtvega Dolinarja Janeza. Pretečeni petek je v predlinici vzel knjižico, v nedeljo pa je napravil samomor.

CERKLJE

Društvo obrtnikov v Cerkljah ima kegljanje na dobitke v gostilni pri Balantu v Dvorjah. Za dobitke je možko kolo, železen plug in moški čevlji. Vsi prijatelji kegljanja vabljeni.

DUPLJE

Po tri in polmesečni osirotlosti je dobila naša župnija novega župnika v osebi preč. g. Hafnerja Antona, dosedaj kaznilniškega kurata v Begunjah. V soboto, dne 14. t. m. dopoldne je bil novi g. župnik na škofiji v Ljubljani umeščen na dupljansko župnijo, popoldan ob pol dveh pa se je pripeljal z vlakom v Duplje v spremstvu kranjskega g. dekana. Pod lipo pred župno cerkvijo se je ob prihodu novega župnika zbrala skoro vsa župnija, da pozdravi svojega novega dušnega pastirja, katerega prihod je oznanjalo slovesno pritrkanje in grmenje topčev. Dupljanci so ob tej priliki postavili več lepih mlajev in slavalokov. Pri slavaloku pod lipo so pozdravili g. župnika cerkveni ključarji, zastopnik občinskih odborikov iz Dupelj, cerkvene organizacije, gasilci in šolska mladina. Koncem ga je pozdravil v navdušenem govoru dijak K. Po pozdravnih

govorih se je vršila v župni cerkvi iskrena pobožnost. Na prižnici je novega g. župnika in svojega bivšega sošolca predstavil faranom g. dekan, in je nato govoril o razmerju župnika do župljanov, želeč, da bi vsa dupljanska župnija pod duhovnim vodstvom novega župnika postala kakor družina, v kateri vlada medsebojna ljubezen in enotnost, da bi se vsa župnija vedno tako lepo in enotno zbirala okrog svojega duhovnega očeta, kakor na dan sprejema, ko je vsa fara priredila tako lep spremem svojemu novemu župniku. Novi g. župnik Anton Hafner je rojen v Zabnici 11. jan. 1890., v mašnika je bil posvečen 14. julija 1913. Dosedaj je služboval kot kaplan 5 let v Žužemberku, 3 leta v Doberniču, 1 leto v Kočevju, 5 leta je deloval med slovenskimi rudarji na Francoskem, celih 12 let pa je posvetil vzgoji kaznjencev v kaznilnici v Begunjah. S svojim ljubeznivim nastopom in s svojo dobroto je mnogo dobrega storil za kaznjence, ki so v njem vedno videli svojega duhovnega očeta, ki jim je bil ob vsaki priliki skušal lajšati njih težki položaj, jih tolažil in pripravil za boljše življenje. Bog daj novemu g. župniku v Dupljah mnogo božjega blagoslova!

PREDOSLJE

Sestanek, ki ga je priredila tukajšnja kmečka zveza, je pokazal, da vlada veliko zanimanje za kmečko ohcet, ki jo hočemo pokazati Predosljanu na velikem kmečkem taboru, ki bo 22. avgusta v Kranju. Prav je, da na ta način pokažemo kaj vse premoremo v Predosljih.

Okrog gasilskega doma se prav pridno dela, saj vsak dan zgleda lepše. Sicer pa je zadnji čas kajti dan blagoslovitve se bliža.

Po nepotrebnem se razburjajo oni, ki pravijo, da se bo odtok iz šolske greznice izpeljal v potok Belca. Prav potrebna je že bila preureditev stranišč v šoli in zahvaliti se je treba uvidenosti merodajnih faktorjev, da se je ta zadeva uredila.

Pretekli torek 17. avg. smo pokopali Zabretovo staro mamo iz Britofa ob zares veliki udeležbi ljudstva. Visoko starost — 92 let — je dočakala. 7. junija 1845 leta je bila rojena na Visokem pri Joštu kot Helena Bohine. Pogreb je pričal kako je bila pokojna mama pri ljudeh priljubljena. Pred hišo žalosti je blagoslovil krsto kranjski dekan g. Matija Škerbec, ki je tudi vodil pogreb in opravil črno sv. mašo ob veliki asistenci. Pevci predškole cerkvenega zbora so zapeli žalostinko, nakar se je razvil

Bojevniško zborovanje na Brezjah

Na Brezjah bo 28. in 29. avgusta bojevniško zborovanje s položitvijo in blagoslovitvijo temeljnega kamna za preureditev parka pred romarsko cerkvijo in za spomenik vsem slovenskim žrtvam svetovne vojne.

Sporod svečanosti bo nasledaj: 28. avgusta: ob pol 8. uri pete fitanje z blagoslovom nato zborovanje zastopnikov bojevniskih skupin v samostanski dvorani o požitviti in smernikah bojevniskih organizacij. Predavanje tajnika osrednjega društva Lukeža Rudolfa in razgovor.

29. avgusta: ob pol 10 uri sprejem gostov, zastopnikov in dostojanstvenikov.

Ob 10. uri cerkveno opravilo na prostem. Priidogval bo ljubljanski knezoškof dr. G. Rožman. Maševal bo pa mariborski knezoškof dr. J. I. Tomažič. Nato sledijo molitve za umrle vojake in blagoslovitev temeljnega kamna. Oboje opravi ljubljanski knezoškof dr. G. Rožman.

Po cerkvenem opravilu bo tabor na prostem pred cerkvijo:

- a) otvoritev in pozdrav predsednika Zveze bojevnikov Rateja Mirka,
- b) nagovor predsednika častnega odbora dr. Natlačen Marka, bana Dravske banovine,
- c) spominska govora članov Zveze bojevnikov Resmana Franca, župana mesta Radovljice in dr. Pihlar Janka, zdravnika iz Maribora,
- č) zaključek zborovanja po preds. Zveze bojevnikov Rateju Mirku in petje drž. himne.

Pri slovesnosti bodo peli bojevniki in igrala godba. Vabimo že sedaj vse, da pridejo 29. avgusta na Brezje. Odbor Zveze bojevnikov je zagrosil za četrtinsko voznino po železnici. Prosimo zlasti vse župne urade, da sporoče gornjo sve-

spevod proti župni cerkvi. Pogreba se je udeležilo 24 duhovnikov, med njimi gg. univ. prof. dr. Franc in Aleš Ušeničnik, stol. kanonik dr. Tomaž Klinar ter vsa duhovščina iz št. Vida nad Ljubljano. Za krste so stopali med drugimi sorodniki trije sinovi pokojne: dekan Valentin in župnik Franc ter župan Ivan Zabret. Pogreba se je udeležila tudi g. Natlačenova, soproga g. bana. V župni cerkvi je najprej bila slovesna sv. maša nakar so pevci zopet zapeli žalostinko. Ob odprtem grobu, ko so bile pogrebne molitve opravljene se je od pokojne mame v lepih in ganljivih besedah poslovil domači g. župnik Zupanc, ki je v kratkem v srce segajočem govoru naslikal pokojnico kot vzorno pobožno ženo. Saj je vsak dan ob lepem vremenu, pozimi in poleti prihitela v cerkev k sv. maši. Pred mašo je navadno tudi križev pot že zmolila. Bila je res velika častilka sv. Evharistije. Tudi za lepoto hiše božje je bila izredno vneta. Ob teh besedah slovesa je res marsikomu zaigrala solza v očeh. Nazadnje so še pevci zapeli v slov. „Bil je zares pogreb kakršnega pri nas že dolgo ni bilo. Žalne brzozavke sta poslala iz Belgrada tudi gg. ministra dr. Korošec in dr. Miha Krek predškemu županu Ivanu Ivanu Zabretu kot najstarejšemu sinu.

PODBREZJE

Igra „Jurij Kozjak“ na Taboru. Ko je Prosvetno društvo pred dvema letoma vpriporilo na Taboru Drabosnjakovo „Igro o izgubljenem sinu“, je bila splošna želja gledalcev: „Kaj takega bi pa radi spet kmalu videli.“ Da ugođe tej želji, so se naši prosvetarji odločili, da svojim prijateljem pripravijo za letošnje počitnice spet nekaj posebnega. V igri „Jurij Kozjak“ nam bodo predložili zanimivo in poučno zgodbo iz tiste dobe slovenske zgodovine, ko so bili naši predniki v večnem strahu pred Turki. V igri nastopa nad 40 oseb, vendar naši igralci niso v skrbch za oder. Griček s Taborsko cerkvijo je kot nalašč primeren za pozorišče zgodbe, ki se je prvič odigrala v času, ko je iz žive potrebe zrastle iz slovenske zemlje poleg našega nešteto drugih Taborov, belih cerkvic z obzidjem okrog, ki nam še danes kličejo: zaupajte v Marijino, božjo in svojo pomoč. — Kdor se hoče za hip živjeti v nekdanje težke dni bo na Marijin praznik 8. sept. zvečer naš dobrodošel gost. (Se to naj povemo, da bo prostor za gledalce preurejen tako, da bo vsak vse dobro videl).

čanost in priporoče vernikom udeležbo na proslavi. Da bo Zveza bojevnikov približno vedela za udeležbo, prosi župne urade, da ji vsaj do 20. t. m. sporoče število udeležencev. Skupine bojevnikov naj poskrbe, da pride na Brezje po možnosti več članov, delegati pa naj pridejo že v soboto, 28. t. m. zvečer. Vsi župni uradi prejmejo te dni plakate in jih prosimo, da jih razobesijo na vidnih mestih. Za slovesnost je izšla priročna knjižica „Brezje — slovenskim žrtvam svetovne vojne“, ki vsebuje zanimive razprave in članke. V knjižici je natančen spored proslave in zanimive slike, poleg tega je tudi popisano, kako se namerava delo za olepšavo Brezjij nadaljevati in izpeljati. Knjižica stane Din 2.—.

Bojevnike, ki bi prišli na Brezje morda s svojimi družinami ali sami, že v soboto dne 28. avgusta pa prosimo, da javijo radi prenočišča svoj naslov gosp. županu mesta Radovljice Resmanu Francu vsaj do 25. avgusta, ki bo preskrbel kar najcenejša prenočišča.

Obstoječe skupine naj ustanove odseke za slavnosti, ki naj vse potrebno pripravijo, da bo slovesnost čim bolj disciplinirana in v redu zaključena. V krajih, kjer še ni skupin, pa naj se bojevniki organizirajo v nekatere pripravljane odbore. Vsa potrebna navodila prejmejo bojevniki v zvezni pisarni, Kolodvorska ul. 25, vsak dan od 10 do 11 ure dopoldne in od 5 do 7 ure zvečer ter ob nedeljah od 11 do 12 ure dopoldne.

Slovenci pokažimo vsemu svetu s slovesnostmi ljubezen do žrtv svetovne vojne, da v skupni boletosti za izgube naših mož v ljubezni in spoštovanju prav nič ne zaostajamo za velikimi narodi.

Predno se odločite za nakup modernega pohištva za spalnice, jedilnice, delovne sobe, kuhinje, se zglasite pri novoustanovljeni tvrdki

Mizarstvo „SLOGA“

lastnika

Hudomalj - Božič

Kranj — Stružev

(koncem Savskega drevoreda)

Najboljši izdelki in najnižje cene bodo zadovoljile vsakega našega cenjenega odjemalca.

Pridite in prepričajte se!

ŠKOFJA LOKA

Vse čitatelje „Gorenjca“ v Škofji Loki, ki prejema list po kolportarjih prosimo, da nam oprostite, ker niso prejeli lista že v soboto 14. avgusta ampak šele v nedeljo 15. avgusta. Dostava lista ni bila prej mogoča, ker je pošta zapeljala list v Kamnik.

Občinska seja. V soboto je bila seja celokupnega odbora uprave občine. Na dnevnem redu je bilo več važnih vprašanj ter nekaj prošenj z prodajo občinskih zemljišč. Tako je prosil Prezeli Primož za svet pod Kamnitnikom, kot protivrednost pa ponuja svoj gozd v „Močivniku“. Sklenilo se je, da naj prosilec svoj gozd proda pa si naj iz izkupička kupi svet. Odklonjena je bila tudi prošnja Humer Janeza. Vzelo se je na znanje tudi odstop predsednika ubožnega odseka g. Lovra Planina, katerega sedaj začasno vodi g. Tavčar Jernej. Sprejeta in odobrena so bila tudi poročila raznih odsekov.

Popravila v klavnici. Prejšnji teden so delavci zaključili s popravili v klavnici. V pisarni je bilo vdelano novo veliko okno, ki bo dajalo dovolj svetlobe. Prebelili so se tudi hlevni prostori in prostor poleg istega. Kakor se čuje pa se bo v najkrajšem času začel obkladati prostor za klanje živine z belimi ploščami.

Nesreča. Prejšnji torek so se kopali na kopališču g. Planina v Vincarih Franciška Subic in nekaj njenih tovarišic in tovarišev. Pri sončenju so se za šalo obmetavali s kamenčki. Pa je imenovani en kamenček tako nesrečno priletel v oko, da je bila takoj ob vid. Zdravnik h kateremu je takoj odšla jo je poslal v Ljubljano k specialistu. Dr. Basin je ugotovil da je kamenček prebil eno izmed žilic v očesu. Napotil jo je domov, kjer se ji oko počasi boljša.

Skupina bojevnikov v Škofji Loki priredi v nedeljo 22. avgusta 1937. veliki bojevniki tabor na Suhi pri Škofji Loki.

Spominjska svečanost se prične ob pol 9. uri dopoldan s sv. mašo in govorom za svetovni vojni umrle tovariše, ki jo daruje predsednik zveze g. Miroslav Ratej, pri sv. maši sodeluje združeni moški pevski zbor.

Po sv. maši se vrši pred cerkvijo bojevniki tabor, kjer bodo govorili govorniki zveznega odbora.

Po taboru se vrši občni zbor skupine bojevnikov pri tovarišu Hafner Lovrencu. Ker je ta svečanost kod predpriprava za veliki bojevniki tabor na Brezjah se poziva vse tovariše, da se tabora zanesljivo udeležijo.

MOZJANCA

Iz naše vasi še ni bilo dopisa v Gorenjcu četudi ga radi prebiramo, zato se oglašamo to pot. Kakor znanu ga ni skoro kraja kakor pri nas, da bi spadali na več krajev. V šolo smo hodili v Predvdor, pod občino smo bili v Senčurju in v faro smo bili v dve uri oddaljene Cerklje, kamor smo morali nositi mrlične mimo dveh pokopališč.

Lansko leto smo se prekomasirali s sosednjimi Tupaličami iz Senčurja v Predvdor.

Posebno pomemben dan za nas pa je bil v nedeljo 15. avgusta, ko smo se prefarali v Predvdor. Pred sv. mašo ob tritretu na deset smo korakali v sprejdu z banderom na čelu med slovesnim pritrkavanjem, kjer so nas predvdorški farani pred Dolenčevim znamenjem z g. svetnikom na čelu ob asistenci 2 gospodov sprejeli, nakar smo skupno odkorakali v cerkev, kjer smo imeli Možjančani pripravljeno častno mesto. Nato je sledil krasen govor g. svetnika po govoru pa je bila slovesna peta sv. maša. Prav je, da se je tako uredilo, da vsaj vemo kam spadamo. Pa tudi najbližje je v Predvdor kamor se pride v dobre pol ure.

C. g. svetniku Sitarju bodi za vsa pota in ves trud na tem mestu izrečena prirska zahvala. Zegnanje bo od sedaj naprej eno nedeljo preje kot druga leta.

PREDDVOR

Pri zadnjem naboru je bilo iz naše fare potrjenih 13 fantov.

Znani Wurzbachov grad dr. Majerič na novo preureja.

IZ UPRAVE.

Današnji številki smo priložili položnice in vložno prošnjo naše naročnice, da poravnajo naročnino. Oni, naročniki, ki so že poravnali naročnino za leto 1937 prosimo naj shranijo položnice.

Uprava „Gorenjca“.

Indijska razstava na jesenskem velesejmu

Kače velikanke — pitoni.

Naj omenimo poleg drugih čudež indijske džungle, ki jo bomo imeli priložnost videti na

PREKLIC.

Podpisana Francka in Franc Naglič preklicujeta in obžalujeta vse govornice, katere sva raznašala o gosp. Simonu Kužnarju iz Kranja in se mu zahvaljujeta, da nama je žaljive, neresnične govornice odpustil in odstopil od tožbe.

V Kranju, dne 15. avgusta 1937.
Francka in Franc Naglič.

Mali oglasi

Iščem dekle za vsa poljska dela, med 25 in 40 letom. Naslov v upravi pod šifro „poštena“.

Potrebujem več navijalk (špularic). V poštev pridejo samo prvotne redne moči. Anton Božič, Kranj, Primskovo.

Iščem dva pridna in zanesljiva stavbna ključavničarska pomočnika. Enega dobro izurjenega za štedilnike, oba z najmanj dvo letno pomočniško dobo. Nastop takoj Rudolf Florjančič, ključavničarstvo, Kranj.

Kupi se rabljen otroški voziček. Naslov v upravi lista.

Kupim dobro ohranjen pisalni stroj. Naslov v upravi lista.

Sprejme takoj čimljarskega vajenca Primožič Simon, čevljar, Pristava 18, Križe.

Dvosobno stanovanje na Mencingerjevem trgu se odda s 1. septembrom. Poizve se Kranj, Mencingerjev trg 8 - 1.

Prodaja se nova trostanovska hiša z zemljiščem, električno razsvetljavo, vodovodom in lokalom primernim za vsako obrt za Din 80.000.—. Istotam se prodajo pletilni stroji kompletno: motor, transmisija z avtomatom Gresser št. 8, špulmašina, ročni stroj za ceno Din 46.000.—. Ponudbe na oglasni oddelek „Gorenjca“ pod šifro „razmere“.

Iščem stanovanje z dvema ali trem sobama in pritliklinami na periferiji mesta. Naslov v Upravi lista.

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonej tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni RERNARD MAKŠ, tapetnik, Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

veliki misijonski razstavi na velesejmu (paviljon G), njene strahotne prebivalce, ki se skrivajo med pisanimi lijanami, na debelih orjaških dreves — pitone ali udave (Python molarus L). Tudi ti so preromali dolgo pot iz Indije v Ljubljano, da nam predstavijo svojo čudovito deželo, tako pestro in čarobno. Pitoni so največje kače Prednje Indije in Ceylona, pravi orjaki, do štiri metre dolgi. Na zadnjem koncu imajo neznatne ostanke ekstremitet (nog) v obliki kaveljcev, kar je ena izmed posebnosti te vrste kač. Rep služi pitonu za prijem na deblo ali veji, če se zviška vrže na žrtev. Njene žrtve so ptice in sesalci, zlasti mlade gazele, antilope in druga parkljata divjad. Svoj plen ovije z životom, da se ne more ganiti in ga počasi požre. Vsako nepreveliko žival more zadušiti že s svojim stiskom, istotako tudi človeka; tako izredno moč ima v svojih mišicah. V ujetništvu so jo opazovali, da je pojedla celo vrsto nekih ovac, 11—17 funtov težke, ki so imele še 3—7 cm dolge rogove. To ni prav nič čudno, ker ima piton zelo raztegljiva usta, ki jih more precej povečati naprej in na strani, istotako ima podaljšan želodec. Zobe ima obrnjene navznoter in v več vrstah. Njemu sorodni piton (Python bivallatus Schl.) živi na Javi, v Zadnji Indiji in Južni Kini ter doseže dolžino 10 metrov. Hagenbeck je opazoval, da vzdrži 25 mesecev brez hrane. Ujet sploh nerad prime za hrano. — Tudi to kačo bomo videli lepo preparirano na velesejmu v indijski misijonski razstavi.

Tiger v Ljubljani.

Na velesejmu bo v misijonskem paviljonu „G“ posebna privlačnost pristni bengalski kraljevski tiger, ki je bil ustreljen 1. 1935. v Te-

15-

45301-4804
Za suho vreme nemirni deci tele močne platnene čevljičke. Od vel. 27-34 Din 19.-, od 35-42 Din 25.-

45-

3962-68800
Visoki čevlji iz močnega kravevine z neraztegljivim in nepremočljivim gumasim podplatom. Šolski mladini v dežju, blatu in snegu nedežno potrebni. Vel. 31-34 Din 49.-, od 35-38 Din 59.-

25-

3962-607
Najcenejša in najtrpežnejša obutva za šolske otroke so naši nepremočljivi gumasti opanki. Ne nadomestljivi za šolsko mladino v dežju, blatu in snegu. Vel. 31-34 Din 29.-, ženski Din 35.-, moški Din 39.-

45-

3222-48809
Zelo močni deški čevlji s prožnim podplatom. Od 31-34 Din 49.-, 35-38 Din 59.-

69-

3622-44700
Polčevljički iz močnega boksa s trpežnim usnjenim podplatom. Vel. 32-34 Din 79.-, 35-38 Din 89.-

89-

4624-44748
Ukusni in močni čevljički. Deklicam za šolo in ulico. Iz finega telečjega boksa z močnim usnjenim podplatom

79-

6662-44722
Trpežni in močni, toča čevlji, visoki čevlji za dečke iz rjavega boksa s črnim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 59.-, 35-38 Din 69.-

Rata

B. Rangus
zlatar in sodni cenilec
v KRANJU

Vpogled neobvezen!

Ure, zlatnina, srebrnina, očala, jedilno orodje, nalivna peresa, kristal stekla itd. Vsa v to stroko spadajoča popravila se strokovno pod jamstvom točno izvrše. - Kupujem staro zlato in srebro.

Zahtevajte cenik!

Šivalni stroji - kolesa
najboljših svetovnih znamk

D. K. V., motorji vseh kategorij

Šimunac Zlatko
(nasproti slaščičarne Bučar)

Izšla je knjiga
»Šenčurski dogodki«
Cena broširani knjigi je Din 20.-, vezani Din 30.-, po pošti 3 Din več.

Naroča se pri
Tiskovnem društvu v Kranju.

Legitimacijske slike za dijake
najlepše in najjasnejše pri fotografu
Jug - Kranj

VINA
dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst,
kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani - Frankopanska ulica 11.

Tiska tiskarna Tiskovnega društva v Kranju.